

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**Urzędu Gminy w Kochanowicach
przy ul. Wolności 5**

Zatwierdzam:

WÓJT
mgr inż. Ireneusz Czech

Sporządził:

inż. Dawid Burzyk

Nr Dyp. Technik Pożarnictwa
T/20009395/12

Sierpień 2017 r.

inż. Dawid Burzyk
Nr Dyp. Technik Pożarnictwa
T/20009395/12

DAW-POZ
Dawid Burzyk
42-700 Lubiniec, ul. Wojska Polskiego 1/25
NIP: 575-185-70-86 REGON: 363019455
Tel: 888-723-235

Spis treści

Wstęp	5
1. Cel i zakres Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	6
1.1. Cele opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	6
1.2. Zakres stosowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	7
2. Wykaz obowiązujących norm i przepisów	7
2.1. Odpowiedzialność pracowników za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie przeciwpożarowej.....	8
3. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	9
3.1. Ogólna charakterystyka budynku oraz funkcja obiektu	9
3.2. Dane podstawowe	9
3.3. Rodzaj i rozkład pomieszczeń w budynku	10
3.4. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób przebywających w obiektach	11
3.5. Rodzaj stosowanych lub przechowywanych materiałów palnych, parametry pożarowe tych substancji:	12
3.6. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego	12
3.7. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych	12
3.8. Klasa odporności pożarowej	12
3.9. Instalacja ogrzewania	14
3.10. Podział na strefy pożarowe.	14
3.11. Drogi pożarowe	14
3.12. Wymagania instalacyjne	15
3.12.1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	15
3.12.2. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne	15
3.12.3. Instalacja elektryczna i odgromowa	16
3.12.4. Oświetlenie ewakuacyjne.....	16
3.12.5. Pozostałe zabezpieczenia	16
4. Warunki ewakuacji	16
4.1. Poziome drogi ewakuacji	17
4.2. Pionowe drogi ewakuacyjne.....	17
4.3. Wyjścia ewakuacyjne.....	17
4.4. Oznakowanie kierunków i wyjść ewakuacyjnych	17

4.5.	Wystrój wewnątrz w obiekcie i na drogach ewakuacyjnych	17
4.6.	Środki alarmowania i ewakuacji	18
5.	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby jej sprawdzenia.	18
5.1.	Zarządzenie ewakuacji	18
5.2.	Ogólne zasady ewakuacji	18
5.3.	Obowiązki personelu w zakresie ewakuacji na wypadek powstania pożaru	20
5.4.	Obowiązki użytkowników w czasie ewakuacji.....	21
5.5.	Konieczność ewakuacji	21
5.6.	Podstawowe zasady ewakuacji.....	22
5.7.	Przebieg ewakuacji w Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach.....	23
5.8.	Sposoby ewakuacji osób bez użycia specjalistycznego sprzętu.....	24
5.9.	Znaki ewakuacyjne oraz znaki ppoż.	26
6.	Potencjalne źródła powstania pożaru oraz drogi jego rozprzestrzeniania się.....	27
6.1.	Potencjalne źródła powstania pożaru	27
6.2.	Drogi rozprzestrzeniania się pożaru	28
6.3.	Na terenie Urzędu Gminy w Kochanowicach zabrania się wykonywania następujących czynności:	29
6.4.	Na terenie przyległym do obiektu zabrania się:	30
7.	Wyposażenie budynków w instrukcje, oznakowania, gaśnice przenośne i pozostałe instalacje.....	30
7.1.	Wymagania dla instalacji w budynku	31
8.	Zasady postępowania na wypadek pożaru – instrukcja alarmowania.....	32
9.	Instrukcja prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych	33
9.1.	Sposoby zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych.....	34
10.	Ustalenie rodzaju sprzętu gaśniczego oraz miejsca jego usytuowania	38
10.1.	Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego	38
10.2.	Sposób użycia gaśnicy proszkowej	39
10.3.	Kontrola i konserwacja gaśnic	40
11.	Zasady zaznajamiania użytkowników obiektu z postanowieniami IBP oraz uwagi końcowe	40
12.	Definicje.....	41
13.	Zakończenie. Podmiot opracowujący Instrukcję	42

Spis ilustracji

Rysunek 1 Przenoszenie jednej osoby tzw. „chwytem tłumokowym”	24
Rysunek 2 Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę na „barana”	24
Rysunek 3 Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem strażackim”	24
Rysunek 4 Wynoszenie poszkodowanego na noszach	24
Rysunek 5 Przenoszenie poszkodowanych chwytem „kończynowym”	25
Rysunek 6 Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego”	25
Rysunek 7 Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”	25
Rysunek 8 Przenoszenie jednej osoby tzw. „chwytem kołyskowym”	25
Rysunek 9 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 1	34
Rysunek 10 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 2	35
Rysunek 11 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 3	35
Rysunek 12 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 4	36
Rysunek 13 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 5	36
Rysunek 14 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 6	37
Rysunek 15 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 7	37
Rysunek 16 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 8	38

Wykaz załączników

Załącznik nr 1.	Miejsce usytuowania sprzętu ppoż. (gaśnice)
Załącznik nr 2.	Oświadczenie o zapoznaniu z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego
Załącznik nr 3.	Protokół zabezpieczenia ppoż. prac pożarowo niebezpiecznych
Załącznik nr 4.	Zezwolenie na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych
Załącznik nr 5.	Tematyka szkoleń z zakresu ppoż.
Załącznik nr 6.	Wykaz osób zapoznanych z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego
Załącznik nr 7.	Karta aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
Załącznik nr 8	Instrukcja alarmowania na wypadek powstania pożaru
Załącznik nr 9	Plany ewakuacji: piwnica, parter, piętro
Załącznik nr 10.	Szkic sytuacyjny terenu.

Wstęp

Priorytetem każdego właściciela lub zarządcy budynku użyteczności publicznej powinno być bezpieczeństwo użytkowników takiego obiektu. Szczególnie w przypadku, gdy nie są nimi osoby będące jego stałymi użytkownikami. Zabezpieczenia stosowane w tego rodzaju obiektach, a przede wszystkim zabezpieczenia przeciwpożarowe powinny zapewniać taki poziom bezpieczeństwa, aby każda z osób przebywających w obiekcie mogła w chwili zagrożenia szybko i bezpiecznie opuścić budynek. Pożary to jedno z głównych zagrożeń, z którymi codziennie zmagają się jednostki straży pożarnych na całym świecie. Powstają one przede wszystkim w miejscach, gdzie niedostatecznie została zapewniona ochrona przeciwpożarowa, a pracownicy nie zostali przeszkoleni w obsłudze podręcznego sprzętu gaśniczego, znajomości przepisów ochrony ppoż., a także przeprowadzeniu ewakuacji z obiektu. Większość pożarów można by zlikwidować już w początkowej fazie (zarodku), zapobiegając jego dalszemu rozprzestrzenianiu się, w konsekwencji powstaniu strat w mieniu, a przede wszystkim w życiu i zdrowiu osób użytkujących dany obiekt. Warunkiem koniecznym jest jednak znajomość przepisów, obsługi podręcznego sprzętu, warunków ewakuacji, a także zastosowanie się do danych zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego opracowanej dla przedmiotowego budynku.

Obowiązek opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego wynika z § 6.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia: 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719 z 2010 roku).

Przedmiotem i celem opracowania niniejszej instrukcji jest określenie wymagań przeciwpożarowych, jakie obowiązują w obiekcie: „**Urzędu Gminy w Kochanowicach**” zlokalizowanego przy ul. Wolności 5 w Kochanowicach.

Aby określić wymagania przeciwpożarowe, dotyczące budynku przeprowadzono analizę zabezpieczenia przeciwpożarowego, w oparciu o obowiązujące przepisy, wykorzystując:

- Ekspertyzę Techniczną nr 73/11/80,
- rzuty kondygnacji obiektu,
- pozostałą dokumentację techniczną,
- informacje własne,
- wizję lokalną w trakcie normalnego użytkowania obiektu,

1. Cel i zakres Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego sporządzona dla budynku „Urzędu Gminy w Kochanowicach” zwana dalej Instrukcją, określa:

- możliwe źródła powstania i rozprzestrzenienia się pożaru,
- zasady zapobiegania powstania pożaru,
- zasady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych wraz z załączonym protokołem,
- zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instrukcję jego użycia, w czasie akcji gaśniczej,
- organizację i warunki ewakuacji,
- zasady postępowania na wypadek pożaru,
- zasady zaznajamiania pracowników obiektu z przepisami ppoż.

1.1.Cele opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

- określenie obowiązków pracowników oraz zasad ochrony przeciwpożarowej w: **Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach** zlokalizowanego przy ul. Wolności 5 w Kochanowicach, wynikające z Ustawy z dnia 24.08.1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. Zm.),
- przestrzeganie obowiązujących w treści Instrukcji zasad należy do wszystkich pracowników obiektu niezależnie od pełnionej w nim funkcji.
- obowiązek zapoznania pracowników z treścią dokumentu należy do zarządcy obiektu,
- postanowienia ujęte w Instrukcji odnoszą się również do firm zewnętrznych, wykonujących pracę zlecone na terenie przedmiotowego obiektu. Obowiązek zapoznania pracowników Urzędu z treścią instrukcji leży po stronie zarządcy, w porozumieniu z właścicielem firmy,
- Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata** § 6.1 ust. 2 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109,poz.719).

1.2. Zakres stosowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Termin „ochrona przeciwpożarowa” obejmuje zespół działań skierowanych w celu uniknięcia powstania i rozprzestrzenienia się pożaru oraz ograniczenie jego skutków. Działania te polegają na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia i zdrowia pracowników, jak również mienia zawartego w budynku przed pożarem. W tym zakresie można załączyć także działania ograniczające skutki miejscowych zagrożeń lub skutków klęsk żywiołowych (np. powódzie, katastrofy budowlane).

Cele te realizuje się poprzez:

- Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów poprzez:
 - Wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych zgodnie z przyjętymi zaleceniami.
 - Wykonanie zabezpieczeń ppoż. (przejść instalacyjnych, systemów sygnalizacji pożaru, drzwi z odpowiednimi parametrami szczelności i izolacyjności, systemu oddymiania itp.) zgodnie z projektami branżowymi i aktualnymi przepisami prawa budowlanego.
 - Stosowanie w konstrukcji budynków materiałów niepalnych.
 - Terminowe przeglądy i konserwacje podręcznego sprzętu gaśniczego.
 - Terminowe przeglądy instalacji elektrycznej.
 - Terminowe przeglądy przewodów kominowych.
- Prowadzenie szkoleń z zakresu ppoż.
- Właściwe oznaczenie dróg ewakuacyjnych, dróg i bram pożarowych oraz miejsca zbiórki do ewakuacji.

2. Wykaz obowiązujących norm i przepisów

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 191)

- PN-EN ISO 7010:2012 - Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa
- PN-N-01256-5 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych,
- PN-N-01256-5 - Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych,
- PN-92/M-51079/04 - Sprzęt pożarniczy. Gaśnice przenośne. Wielkości napełniania i minimalne wymagania skuteczności gaśniczej,
- PN-92/M-51079/05 - Sprzęt pożarniczy. Gaśnice przenośne. Wymagania i badania dodatkowe,
- PN-EN 3-7:2008. - Gaśnice przenośne. Część 7. Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań,
- PN-86/E-05003/01 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
- PN-86/E-05003/02 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa

2.1.Odpowiedzialność pracowników za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie przeciwpożarowej

Pracownicy za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie przeciwpożarowej podlegają odpowiedzialności karnej opierającej się na przepisach:

1. Kodeksu Karnego – art. 163 § 1:

„Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach mające postać pożaru (...) podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”,

2. Kodeksu Wykroczeń – art. 82 § 1:

„Kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji (...) podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany”.

3. Kodeksu Pracy – art. 108 § 1:

„Za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów (...) przeciwpożarowych pracodawca może stosować wobec pracownika karę upomnienia, karę nagany lub karę pieniężną”.

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

3.1. Ogólna charakterystyka budynku oraz funkcja obiektu

Budynek Urzędu Gminy zlokalizowany jest w Kochanowicach przy ul. Wolności 5. Obiekt w roku 1974 został zaadaptowany jako siedziba Gminy Kochanowice, wcześniej był siedzibą Ochotniczej Straży Pożarnej, usytuowany jest 28 metrów od południowej granicy działki, 5,5 metra od ulicy Wolności będącą północną granicą działki, 4 metry od strony wschodniej oraz 28 metrów od strony zachodniej. Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się w odległości 28 metrów od zachodniej strony obiektu. Przedmiotowy obiekt jest budynkiem wybudowanym na planie prostokąta, wolnostojącym, wykonanym w technologii tradycyjnej posiadający dwie kondygnacje z częściowym podpiwniczeniem. Ściany konstrukcyjne oraz działowe budynku wykonano z cegły pełnej, klatka schodowa w centralnej części budynku w wykonaniu monolitycznym o konstrukcji żelbetowej, stropodach nad piętrem budynku o konstrukcji stalowych belek, płytą WPS, w całości kryty papą termozgrzewalną. W podpiwniczeniu obiektu znajduje się kotłownia na paliwo ciekłe (olej opałowy) wraz z niewydzielonym pożarowo składem opału. Przed głównym wejściem do budynku od strony północnej znajduje się parking o pojemności kilkunastu samochodów osobowych. Dojazd do budynku stanowi ulica Wolności, do której dojechać można ulicami: Częstochowską (DK 46) oraz Wiejską.

3.2. Dane podstawowe

Adres obiektu: Urząd Gminy w Kochanowicach, ul. Wolności 5

Typ obiektu: Obiekt użyteczności publicznej – **ZL III**

Budynek wolnostojący: Tak

Powierzchnia:

- Użytkowa obiektu: **409,00 m²**
- Zabudowy obiektu: **198,18 m²**

Kubatura: **1059,43 m³**

Ilość kondygnacji naziemnych: 2

Ilość kondygnacji podziemnych: 1

Ilość klatek schodowych: 1

Konstrukcja budowlana budynku:

Ściany konstrukcyjne	niepalne
Ściany podziału wewnętrznego:	niepalne
Ściany osłonowe:	niepalne
Ściany działowe:	niepalne
Konstrukcja dachu:	niepalna
Pokrycie dachu:	palne

Obiekt wyposażony jest w następujące instalacje:

- kanalizacji deszczowej oraz sanitarnej,
- elektrycznej,
- wodociągowej,
- centralnego – ogrzewania,
- wentylacji grawitacyjnej
- odgromowej

Konstrukcja budynku:

- **fundamenty** – ławy fundamentowe wykonane z kamienia łupanego, mury fundamentowe wykonane z betonu,
- **ściany zewnętrzne** – o szerokości 38 cm wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowo – wapiennej
- **ściany działowe** – o szerokości 25 cm (nośne wewnętrzne) oraz 12 i 6,5 cm (działowe) wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowo – wapiennej
- **stropy** – o konstrukcji belek stalowych z płytami typu WPS.
- **dach** – o konstrukcji stropodachu kryty papą termozgrzewalną.

3.3. Rodzaj i rozkład pomieszczeń w budynku

Budynek pełni funkcje Urzędu Gminy poszczególne pomieszczenia to przede wszystkim pokoje urzędników, sala narad, zaplecze socjalne. W podpiwniczeniu obiektu znajduje się kotłownia wraz ze składem opału oraz archiwum.

L.P.	Wykaz pomieszczeń	Pow. [m ²]
ZŁ III – PIWNICA – URZĄD GMINY KOCHANOWICE		
0.01	Kotłownia	34,49 m ²
0.02	Skład Opału	10,62 m ²
0.03	Magazyn	12,47 m ²
0.04	Serwerownia	4,71 m ²
0.05	Pom. gospodarcze	4,71 m ²
0.06	Komunikacja	6,99 m ²
0.07	Archiwum „I”	13,40 m ²
0.08	WC	3,24 m ²
0.09	Magazyn	3,24 m ²
0.10	Archiwum „I”	11,90 m ²
RAZEM		105,77 m²

L.P.	Wykaz pomieszczeń	Pow. [m ²]
ZL III – PARTER – URZĄD GMINY KOCHANOWICE		
1.01	Księgowość	22,73 m ²
1.02	Kasa	21,00 m ²
1.03	Referat ds. oświaty	10,12 m ²
1.04	Urząd Stanu Cywilnego „I”	8,77 m ²
1.05	Urząd Stanu Cywilnego „II”	12,67 m ²
1.06	Skarbnik Gminy	10,62 m ²
1.07	Biuro Podawcze i Informatyk	13,47 m ²
1.08	Referat Finansów „I”	20,93 m ²
1.09	Referat Finansów „II”	12,10 m ²
1.10	Komunikacja	24,52 m ²
1.11	WC męskie	2,58 m ²
1.12	WC damskie	6,69 m ²
RAZEM		166,20 m²

L.P.	Wykaz pomieszczeń	Pow. [m ²]
ZL III – PIĘTRO – URZĄD GMINY KOCHANOWICE		
2.10	Referat gospodarki „I”	15,47 m ²
2.11	Gabinet Wójta Gminy	20,75 m ²
2.12	Sekretariat	10,51 m ²
2.13	Gabinet Sekretarza Gminy	8,87 m ²
2.14	Referat gospodarki „II”	12,53 m ²
2.15	Sala konferencyjna	51,01 m ²
2.16	Biuro Rady Gminy	12,04 m ²
2.17	Komunikacja	22,78 m ²
2.18	Pom. Socjalne	2,58 m ²
2.19	WC	6,69 m ²
RAZEM		163,23 m²

3.4. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób przebywających w obiektach

Budynek Urzędu Gminy w Kochanowicach zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).

Budynek Urzędu Gminy w Kochanowicach jako placówka samorządowa a zarazem budynek użyteczności publicznej czynny jest głównie w godzinach od 7 do 16, zatrudniając do 30 osób. W czasie normalnego użytkowania obiektu najczęściej liczba osób przebywających w całym obiekcie nie przekracza łącznie 50.

3.5. Rodzaj stosowanych lub przechowywanych materiałów palnych, parametry pożarowe tych substancji:

Budynek przeznaczony na potrzeby administracji samorządu. Większość jego pomieszczeń stanowią biura, wyposażone w biurka, szafy, krzesła, sprzęt komputerowy oraz spore ilości papieru w postaci akt. W części podpiwniczonej znajduje się kotłownia CO z kotłem SCHAFFER na olej opałowy o mocy nieokreślonej powyżej 30kW) wraz z niewydzielonym pożarowo składem paliwa ciekłego - w tym przypadku oleju opałowego o maksymalnej pojemności 4000 litrów (2 zbiorniki plastikowe o pojemności 2000 litrów każdy). Zarówno kotłownia jak i skład opału **NIE posiadają** drzwi odporności pożarowej odpowiednio EI 30 (kotłownia) oraz EI 60 (skład opału). W podpiwniczeniu obiektu znajdują się również dwa pomieszczenia, w których mieści się archiwum Urzędu, a co za tym idzie bardzo duże ilości papieru w postaci akt. Dodatkowym zagrożeniem może być pomieszczenie serwerowni, zlokalizowane również w podpiwniczeniu obiektu.

Parametry substancji palnych według PN-B-02852:

- papier Qr – 16 MJ/kg
- drewno Qr – 18 MJ/kg
- olej opałowy Qr – 42,6 MJ/kg

3.6. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Budynek należy do kategorii zagrożenia ludzi ZL. Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach pomocniczych i technicznych **nie przekracza 500mJ/m²**.

3.7. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

W budynku nie są stosowane, ani używane instalacje mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe. Wobec powyższego, w obiekcie **nie występuje zagrożenie wybuchem**.

3.8. Klasa odporności pożarowej

W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych budynki dzieli się na grupy wysokości. **Budynek Urzędu Gminy** w Kochanowicach posiada wysokość 9,1 metra, wobec powyższego obiekt kwalifikuje się jako budynek **niski**:

- **niskie** - do 12 m włącznie wysokości nad poziomem terenu lub mieszkalne do 4 kondygnacji nadziemnej włącznie – garaże i warsztaty,
- **średniowysokie** - ponad 12 m. do 25 m. włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,

Budynki oraz części budynków stanowiące odrębne strefy pożarowe z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania dzieli się na:

- **mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej** charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane dalej jako ZL,
- produkcyjne i magazynowe określane jako PM,
- inwentarskie określane jako IN,

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- **ZL III - użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,**
- ZL IV - mieszkalne,
- ZL V - zamieszkania zbiorowego, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II.

*Zgodnie z powyższym **Budynek Urzędu Gminy w Kochanowicach** zalicza się do kategorii **ZL III** zagrożenia ludzi, jako budynek niski powinien być wykonany w klasie „**C**” odporności pożarowej.*

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie dopuszcza obniżenie wymaganej klasy odporności pożarowej „C” w ZL III do klasy odporności pożarowej „D”. (§ 212. Pkt. 3)

Oznacza to następujące wymagania dla poszczególnych elementów konstrukcji, które powinny być wykonane z materiałów nierozprzestrzeniających ognia dla **Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach, przy ul. Wolności 5:**

gdzie:

- główna konstrukcja nośna budynku – powinna być wykonana w klasie odporności ogniowej – R 30,
- konstrukcja dachu - powinna być wykonana w klasie odporności ogniowej – (-),
- stropy - powinny być wykonane w klasie odporności ogniowej – R E I 30,
- ściany zewnętrzne - powinny być wykonane w klasie odporności ogniowej – E I 30,
- ściany wewnętrzne (działowe) - powinny być wykonane w klasie odporności ogniowej – (-),
- pokrycie dachu - powinno być wykonane w klasie odporności ogniowej – (-),

- R - nośność ogniowa (w minutach),
- E - szczelność ogniowa (w minutach),
- I - izolacyjność ogniowa (w minutach).

3.9. Instalacja ogrzewania

Obiekt posiada centralne ogrzewanie zasilane kotłem CO SCHAFERE na olej opałowy o mocy nieokreślonej (powyżej 30kW) wraz z niewydzielonym pożarowo składem paliwa ciekłego o maksymalnej pojemności 4000 litrów (2 zbiorniki plastikowe o pojemności 2000 litrów każdy). Zarówno kotłownia jak i skład opału **NIE posiadają** drzwi odporności pożarowej odpowiednio EI 30 (kotłownia) oraz EI 60 (skład opału).

3.10. Podział na strefy pożarowe.

Dla ograniczenia rozmiarów pożaru oraz możliwości jego rozprzestrzeniania obiekty budowlane dzieli się na strefy pożarowe. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego.

W budynkach zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi za strefę pożarową można uznać każdą z kondygnacji, o ile została oddzielona od innych kondygnacji elementami oddzielenia przeciwpożarowego.

Powierzchnie kondygnacji nie wydzielone elementami oddzielenia pożarowego sumuje się przy ustalaniu wielkości strefy pożarowej. Dopuszczalna wielkość takiej strefy dla omawianego obiektu wynosi **8000 m²**, natomiast dla budynku o jednej kondygnacji 10000 m².

Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach, przy ul. Wolności 5 w całości zajmuje **jedną strefę pożarową**, o powierzchni użytkowej **409,00 m²**. Z uwagi na powyższe, dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej **nie jest przekroczona**.

3.11. Drogi pożarowe

Drogę pożarową do obiektu stanowi ulica Wolności usytuowana w odległości 8 metrów od przedmiotowego budynku. Dojechać do niej można ulicami: Częstochowską (DK-46) oraz Wiejską. Bezpośrednio do wejścia głównego budynku prowadzi utwardzony odcinek chodniku oraz parking, umożliwiający swobodny dojazd pojazdów pożarniczych i ich ewentualne manewrowanie. Teren wokół budynku również umożliwia dojazd służb ratowniczych.

3.12. Wymagania instalacyjne

Instalacje oraz urządzenia powinny być dobrane stosownie do funkcji budynku i występujących w nim zagrożeń. Powinny być one użytkowane i utrzymywane w stanie zgodnym z warunkami technicznymi, w szczególności poddawane okresowym przeglądom i konserwacji.

Zgodnie z § 180 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, instalacja i urządzenia elektryczne, przy zachowaniu przepisów rozporządzenia, przepisów odrębnych dotyczących dostarczania energii, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także wymagań Polskich Norm odnoszących się do tych instalacji i urządzeń, powinny zapewniać m.in. ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym, przepięciami łączeniowymi i atmosferycznymi, powstaniem pożaru, wybuchem i innymi szkodami.

3.12.1. Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu

Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000 m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem.

Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu powinien być umieszczony w pobliżu głównego wejścia do budynku i zgodnie z Polską Normą być oznaczony.

Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach, przy ul. Wolności 5, posiada jeden przeciwpowozarowy wyłącznik prądu zlokalizowany przy głównym wejściu do budynku. Szczegółowe miejsce usytuowania wyłączników zawierają załączniki nr 9 i 10. (plan ewakuacji – parter oraz szkic sytuacyjny terenu)

3.12.2. Przeciwpowozarowe zaopatrzenie wodne

Do zewnętrznego gaszenia pożaru dla całego budynku wymagana ilość wody wynosi 10 l/s. Wymaganą ilość wody do celów gaśniczych zapewniają dwa hydranty nadziemne zlokalizowane w ciągu ulicy Wolności, oddalone o 55 metrów (każdy z nich) od głównego wyjścia do budynku. Odległość z najbliższej jednostki ochrony przeciwpowozarowej włączonej do KSRG Ochotniczej Straży Pożarnej w Kochanowicach dysponującej potencjałem ratowniczym w postaci dwóch samochodów bojowych typu GBA 4,5/32 oraz GLBA 1,5/16 wynosi około 300 metrów. Odległość do najbliższej jednostki Państwowej Straży Pożarnej wynosi 9,5 km (Jednostka Ratowniczo Gaśnicza KP PSP Lubliniec). (Miejsce usytuowania hydrantów zewnętrznych zawiera szkic sytuacyjny terenu – załącznik nr 10)

3.12.3. Instalacja elektryczna i odgromowa

W budynku zastosowano instalację **elektryczną oraz odgromową** zgodnie z PN oraz pozostałymi obowiązującymi przepisami technicznymi. Instalacje te podlegają **okresowym przeglądom** technicznym przez uprawnionego elektryka

3.12.4. Oświetlenie ewakuacyjne

Obiekt **nie jest** wyposażony w oświetlenie awaryjne oraz awaryjne oświetlenie.

3.12.5. Pozostałe zabezpieczenia

Przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego oraz w przegrodach pomieszczenia zamkniętego, o średnicy większej niż 4 cm, powinny mieć klasę odporności ogniowej **EI tych ścian i stropów**. Izolacje cieplne i akustyczne w istniejących instalacjach: wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej, wentylacyjnej powinny być wykonane w sposób **nierozprzestrzeniający ognia**. Dotyczy to w szczególności przejść instalacyjnych z pomieszczenia kotłowni do pozostałych części budynku.

4. Warunki ewakuacji

Warunki bezpieczeństwa ludzi w obiektach zależne są w głównej mierze od możliwości sprawnej ewakuacji w sytuacji zagrożenia, **np. pożaru obiektu**.

Bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio lub pośrednio na otwartą przestrzeń, do innej strefy pożarowej lub na drogi komunikacji ogólnej należy zapewnić z każdego pomieszczenia, w którym mogą przebywać ludzie.

Podstawowe wymagania obowiązujących przepisów w zakresie warunków ewakuacji dotyczą:

- ilości wyjść z pomieszczeń w budynku,
- długości przejścia ewakuacyjnego,
- długości dojścia ewakuacyjnego,
- sposobu wydzielenia korytarzy i klatek schodowych.

Z budynku **Urzędu Gminy w Kochanowicach**, przy ul. Wolności 5 zapewniona jest możliwość ewakuacji osób przebywających w obiekcie poprzez jedno główne wyjście/wejście do budynku. Długość przejść ewakuacyjnych nie przekracza dopuszczalnych 40 metrów. Długość dojścia ewakuacyjnego od najdalej usytuowanego pomieszczenia na I piętrze budynku do głównego wyjścia ewakuacyjnego wynosi 21,5 metra (nie więcej niż 20 metrów na poziomej drodze ewakuacyjnej)

4.1. Poziome drogi ewakuacji

W budynku poziome drogi ewakuacji stanowią korytarze jako środki komunikacji ogólnej łączące poszczególne pomieszczenia. Szerokość dróg ewakuacji wynosi co najmniej dopuszczalne 1,4 metra i nie powinna być zawężana poprzez nagromadzenie lub zagospodarowanie poziomych dróg komunikacji elementami wyposażenia lub dekoracjami. Skrzydła drzwi, stanowiących wyjścia na drogę ewakuacyjną, także nie mogą, po ich całkowitym otwarciu, zmniejszać wymaganej szerokości tej drogi.

4.2. Pionowe drogi ewakuacyjne

W budynku istnieje jedna pionowa droga ewakuacyjna w postaci niewydzielonej klatki schodowej o konstrukcji żelbetowej łączącej piwnicę, parter oraz piętro budynku. Przedmiotowa klatka schodowa stanowi jedyną drogę ewakuacyjną z najwyższej kondygnacji. Szerokość biegu klatki schodowej wynosi od 1,00 do 1,15 metra (pomiar wykonany pomiędzy poręczami) **Wymagana szerokość biegu wynosi 1,20 metra.** Spocznik posiada szerokość 1,10 metra. **Wymagana szerokość spocznika wynosi 1,50 metra.**

4.3. Wyjścia ewakuacyjne

Budynek Urzędu Gminy w Kochanowicach, przy ul. Wolności 5 posiada: **jedno wyjście ewakuacyjne.** Wyjście te będące jednocześnie głównym wejściem do budynku wykonane zostało w postaci dwuskrzydłowych drzwi o szerokości 1,20 metra, jedno nieblokowane skrzydło posiada szerokość 0,90 metra i otwierane jest na zewnątrz, zgodnie z kierunkiem ewakuacji. Wyjście z obiektu prowadzi bezpośrednio na otwartą przestrzeń (parking przed budynkiem).

4.4. Oznakowanie kierunków i wyjść ewakuacyjnych

Obiekt wyposażony jest w oznakowanie ewakuacyjne, zgodnie z Polską Normą. **PN-92/N-01256/02** Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja, Sukcesywnie. oznakowanie powinno być wymieniane na znaki zgodne z normą: **PN-EN ISO 7010:2012 - Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.**

4.5. Wystrój wnętrz w obiekcie i na drogach ewakuacyjnych

Wystrój wnętrz w budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach to typowe dla tego typu obiektów meble w postaci: szaf, stolików, krzeseł oraz mebli będących wyposażeniem pokoi urzędników. Drogi ewakuacyjne o konstrukcji oraz wystroju niepalnym (tynk strukturalny, płytki ceramiczne).

Szerokości dróg ewakuacyjnych nie powinny być zawężane poprzez nagromadzenie materiałów na ich powierzchni. Na całej długości dróg ewakuacyjnych powinno się ograniczyć do minimum ilość palnych materiałów mogących powodować dodatkowe zagrożenie pożarowe.

4.6.Środki alarmowania i ewakuacji

Powiadomienie osób, mogących przebywać w budynku **Urzędu Gminy w Kochanowicach**, o ewakuacji powinno nastąpić przy pomocy sygnału głosowego, wydanego przez osobę, która zauważyła pożar, lub pracownika stacjonującego w pomieszczeniu, w którym takowe zagrożenie powstało. Państwową Straż Pożarną wezwać powinno się przy pomocy dowolnego telefonu komórkowego lub telefonu stacjonarnego.

5. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby jej sprawdzenia

5.1.Zarządzenie ewakuacji

W przypadku wystąpienia w obiekcie zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzania ewakuacji, **decyzję o ewakuacji, w zależności od okoliczności zdarzenia podejmuje:** Wójt jako zarządca obiektu lub jego przedstawiciel, ewentualnie inna osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w budynku.

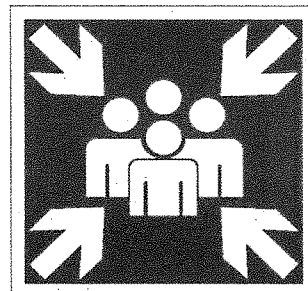
5.2.Ogólne zasady ewakuacji

Ewakuacja jest to czynność polegająca na przemieszczaniu się ludzi w przypadku użytkowników obiektu użyteczności publicznej (o funkcji administracyjnej), często osób o różnym stopniu sprawności fizycznej z miejsc zagrożonych do miejsca bezpiecznego, gdzie nie będą narażeni na skutki pożaru lub innego miejscowego zagrożenia. Do ewakuacji osób i mienia z przedmiotowego obiektu służy pionowa oraz poziome drogi ewakuacyjne.

Osoba kierująca ewakuacją powinna robić to w sposób spokojny, lecz stanowczy. Powinna informować osoby o możliwych wyjściach z obiektu oraz o miejscu zbiórki dla osób ewakuowanych. Należy zwrócić uwagę na osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, tak aby żadna z osób nie pozostała bez pomocy. Po przyjeździe na miejsce działań pierwszego zastępu straży pożarnej należy przekazać, krótką informację dowódcy straży (Kierującemu Działaniem Ratowniczym) o podjętych działaniach, ewentualnych zagrożeniach oraz o ilości osób ewakuowanych oraz o ogólnej liczbie osób mogących w chwili zagrożenia przebywać w budynku.

Miejsce zbiórki do ewakuacji: **Parking przed wejściem głównym do budynku po drugiej stronie ulicy Wolności.**

Miejsce zbiórki do ewakuacji dla użytkowników Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności nie jest oznaczone odpowiednim znakiem na terenie działki.

Ewakuacja ludzi w przypadku powstania pożaru w pomieszczeniach lub na terenie Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5:

- Zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz otworzyć wyjścia ewakuacyjne.
- Poinformować o zdarzeniu Państwową Straż Pożarną (**tel. 998/112**), podając według przyjętej instrukcji, w odpowiedni sposób przekazując informacje w kolejności:
 - co się pali,
 - dokładny adres miejsca zdarzenia,
 - rodzaj obiektu, wysokość na której występuje pożar,
 - występujące zagrożenie ludzi (czy są poszkodowani),
 - nazwisko oraz numer telefonu, z którego dokonuje się zgłoszenia,

UWAGA!

Po zgłoszeniu, należy oczekiwać potwierdzenia od dyżurnego straży pożarnej przyjęcia zgłoszenia.

- Powiadomić o zaistniałym pożarze: **osoby przebywające w budynku**, a w szczególności jego użytkowników: (personel obiektu oraz pozostałych użytkowników, interesantów)
- Przystąpić do akcji ewakuacyjnej osób zagrożonych, zachowując przy tym opanowanie i spokój oraz równocześnie prowadzić akcję gaśniczą (jeżeli pozwala na to wielkość pożaru) dostępnymi środkami ochrony ppoż., będącymi na wyposażeniu budynku tj. **gaśnic**.
- Ewakuację należy prowadzić poziomymi ciągami komunikacji ogólnej budynku jak również ciągiem pionowym czyli klatką schodową, wyznaczoną jako ewakuacyjna.

5.3. Obowiązki personelu w zakresie ewakuacji na wypadek powstania pożaru

Ewakuacja w swoim założeniu jest działaniem zorganizowanym, dlatego też znajomość jej zasad oraz wyrobienie umiejętności praktycznych, jest podstawowym zadaniem personelu. W sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, działanie personelu budynku powinno być pozbawione cech improwizacji, przypadkowości oraz paniki. Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej działania powinny odbywać się według ustalonych wcześniej schematów i wewnętrznych procedur zawartych w instrukcji.

Nadrzędną, zasadą jest ewakuowanie przede wszystkim osób znajdujących się w pomieszczeniach objętych pożarem oraz pomieszczeniach bezpośrednio zagrożonych i tych, które mogą być odcięte przez rozprzestrzeniający się pożar. W każdym przypadku nie można dopuścić do przebiegu ewakuacji w sposób niezorganizowany i chaotyczny. Należy kierować się zasadą podziału zadań, tj. poszczególni członkowie personelu obiektu wykonują różne zadania w tym samym czasie, np.

- powiadomienie służb ratowniczych,
- powiadomienie przebywających w pomieszczeniu ludzi o zagrożeniu,
- otwieranie wyjścia ewakuacyjnego,
- kierowanie ludzi do poszczególnych wyjść,
- odcięcie dopływu energii elektrycznej poprzez wyłączenie **przeciwpożarowego wyłącznika prądu**
- gromadzenie podręcznego sprzętu gaśniczego,
- prowadzenie ewentualnej akcji gaśniczej,
- kierowanie przybyłych służb ratowniczych do miejsca pożaru (wskazanie),

Pozostałe obowiązki użytkowników i zarządcy obiektu:

- zwrócenie uwagi na stan techniczny pomieszczeń, sprawdzenie, czy warunki do prowadzenia działalności administracyjnej i przyjmowania interesanów nie zagrażają ich bezpieczeństwu,
- zobowiązanie wszystkich członków personelu budynku i innych użytkowników obiektów do zachowania spokoju, w razie zauważenia pożaru, niewywoływania paniki i natychmiastowego zaalarmowania innych osób okrzykiem: „**Pali się – pożar**”, a następnie powiadomienie innych funkcyjnych osób (zarządcy/właściciela obiektu),
- znajomość rozkładu pomieszczeń we wszystkich lokalach, a także usytuowania wyjść z budynku,
- spokojne poinformowanie użytkowników o konieczności opuszczenia obiektu,
- uformowanie szyku, pozostawiając wszystko, kierując się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego (bezpieczną drogą) opuścić obiekt,

- kontrola podczas prowadzenia ewakuacji, aby nikt nie został w budynku,
- po opuszczeniu budynku udanie się w kierunku parkingu, opuszczając teren działki,
- w przypadku braku jakiegokolwiek osoby na miejscu zbiórki niezwłoczne powiadomienie kierownika akcji o w/w fakcie, a w przypadku obecności na miejscu pożaru strażaków, powiadomienie ich dowódcy,
- znajomość miejsca ustawienia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad jego obsługi,
- znajomość postanowienia niniejszej **INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**.

5.4.Obowiązki użytkowników w czasie ewakuacji

Ze względu na fakt, iż użytkownikami **Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach** są również osoby nie będące jego stałym personelem a jedynie interesantami załatwiającymi sprawy administracyjne w placówce samorządowej, a osoby te są w różnym wieku oraz o różnym stopniu sprawności fizycznej, ich jedynym, a zarazem najważniejszym zadaniem jest pełne podporządkowanie się osobie kierującej ewakuacją. Ponadto osoby sprawniejsze fizycznie, mogą pomagać w ewakuacji osób starszych, a w szczególności osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

5.5.Konieczność ewakuacji

Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:

- gdy pożar, wybuch, lub inny wypadek losowy zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi lub gdy znajduje się ono w układzie łączności bezpośredniej z innymi pomieszczeniami bez odrębnych wyjść na drogę ewakuacyjną,
- gdy pożar, wybuch lub inny wypadek losowy przerasta możliwości opanowania w zarodku lub zapobieżenia skutkom przez znajdujących się w miejscu wypadku pracowników w okresie nie dłuższym niż jest to konieczne do wyprowadzenia osób zagrożonych przez wypadek lub jego następstwo,
- gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym zbędność ewakuacji,
- gdy warunki ewakuacji są niekorzystne, niezgodne z obowiązującymi przepisami stwarzając utrudnienia ewakuacji ludzi,
- gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozszerzania się i zadymienie stworzyły już z chwilą ujawnienia, zagrożenia osobiste życia oraz zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

5.6. Podstawowe zasady ewakuacji

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5 decyzję o ewakuacji, w zależności od okoliczności zdarzenia podejmuje: Wójt lub jego przedstawiciel będący zarządcą obiektu, ewentualnie inna osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w budynku.

Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (rodzaj obiektu), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

- Niezwłocznie powiadomić wszystkich członków personelu i pozostałych osób przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji.
- Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup osób przebywających w poszczególnych lokalach, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
- W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej, z różnych względów, zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
- Podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatkę schodową i wyjście poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektu.
- W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych.
- Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze

zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

- Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.
- W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej

5.7. Przebieg ewakuacji w Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach

- ogłosić sygnał alarmowy poprzez spokojne, ale zdecydowane nakazanie opuszczenia **Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach**,
- otworzyć drzwi wyjściowe powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,
- określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń przy zachowaniu zasady:
 - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
- wskazać kierunek ruchu oraz określić miejsce ewakuacji, parking przed wejściem/wyjściem ewakuacyjnym,
- ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
- po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, poczynawszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem.

Przy czym nie można ryzykować zdrowia i życia dla ratowania mienia!

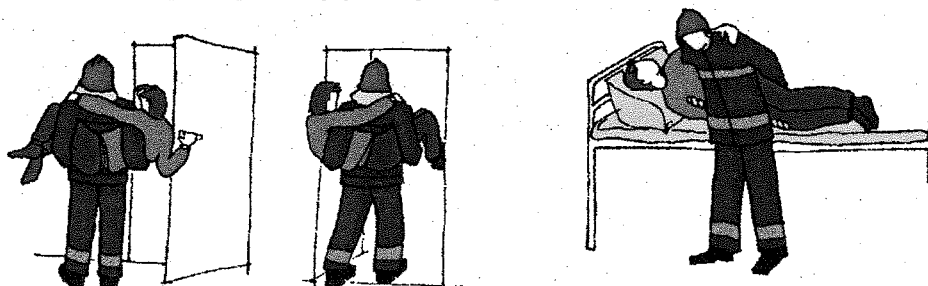
W sytuacji przybycia na miejsce zastępów ratowniczych należy ściśle wykonywać ich polecenia z szczególnym uwzględnieniem poleceń:

**KIERUJĄCEGO DZIAŁANAMI
RATOWNICZYMI.**

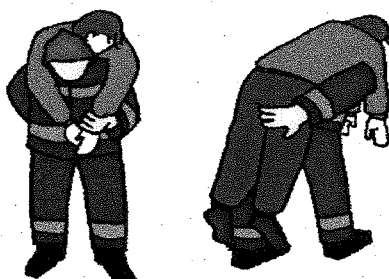

5.8. Sposoby ewakuacji osób bez użycia specjalistycznego sprzętu

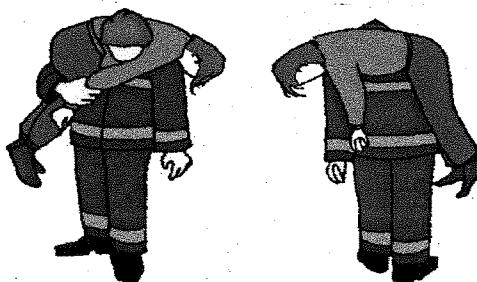
- Ewakuacja przy pomocy jednej osoby

Rysunek 1 Przenoszenie jednej osoby tzw. „chwytem tłumokowym”

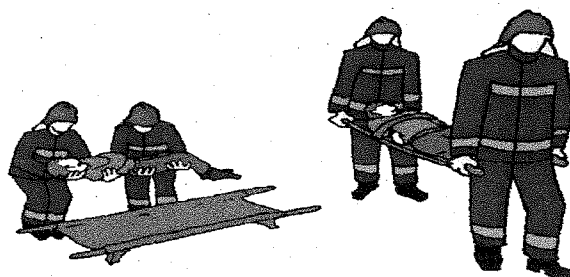

Rysunek 2 Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę na „barana”.

Rysunek 3 Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem strażackim”

- Sposoby ewakuacji przez dwie osoby

Rysunek 4 Wynoszenie poszkodowanego na noszach

Rysunek 5 Przenoszenie poszkodowanych chwytem „kończynowym”

Rysunek 6 Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby metodą „stoleczka ręcznego”

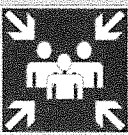

Rysunek 7 Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”

Rysunek 8 Przenoszenie jednej osoby tzw. „chwytem kołyskowym”

5.9. Znaki ewakuacyjne oraz znaki ppoż.

Znak	Nazwa znaku	Znak	Nazwa znaku
	Kierunek ewakuacji		Drzwi przeciwpożarowe
	Drzwi ewakuacyjne		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
	Miejsce zbiórki do ewakuacji		Główny zawór gazu
	Gaśnica		Uruchamianie klap dymowych
	Hydrant wewnętrzny		Drabina ewakuacyjna
	Hydrant zewnętrzny		Pierwsza pomoc przedmedyczna
	ROP – ręczny ostrzegacz pożarowy		Zestaw sprzętu ppoż.

6. Potencjalne źródła powstania pożaru oraz drogi jego rozprzestrzeniania się

6.1. Potencjalne źródła powstania pożaru

Są one w przeważającej większości uzależnione od działania człowieka, wynikają najczęściej z niedbalstwa, nieostrożności oraz z lekceważenia przepisów, bezmyślności i złośliwości.

- **Utrzymanie czystości w obiekcie:**

Jest to jeden z podstawowych elementów zapobiegania pożarom. Dotyczy to w szczególności zalegania odpadków, śmieci, zanieczyszczeń. Są to na ogół materiały łatwo zapalne występujące zazwyczaj w postaci rozdrobnionej.

Zapobieganie polega więc na:

- natychmiastowym usuwaniu wszelkiego rodzaju śmieci i pustych opakowań poza obręb obiektu,
- **zakazie palenia tytoniu i używania otwartego ognia w całym budynku**

- **Nieostrożność:**

Nieostrożność związana jest z porzucaniem niezgaszonych papierosów, używaniem otwartego ognia i oświetlenia nieelektrycznego np. świece. Przejawy nieostrożności, związane z nieugaszonymi papierosami dotyczą rzucania płonących zapalek do koszy lub w pobliżu materiałów palnych. Spalanie śmieci w obrębie zabudowań.

- **Urządzenia elektryczne:**

Instalacja elektryczna wykonana prawidłowo zgodnie z obowiązującymi przepisami, właściwie konserwowana i użytkowana nie stwarza teoretycznie niebezpieczeństwa pożaru. W praktyce spotyka się braki, zaniedbania i wykroczenia, które powodują, że urządzenia elektryczne są przyczyną pożaru.

Do najczęściej spotykanych przyczyn pożaru w tej grupie należą:

- przeciążenia i zwarcia spowodowane włączaniem do jednego gniazdka zbyt wielu odbiorników,
- podłączanie do instalacji oświetleniowej odbiorników dużej mocy np. spawarek,
- różnorodne przeróbki w instalacji wykonywane przez osoby nie uprawnione,
- **korzystanie z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych, ustawianie urządzeń grzejnych na przedmiotach i materiałach palnych, niezgodnie z instrukcją producenta,**
- pozostawianie nie wyłączzonego dopływu prądu elektrycznego do odbiorników po zakończeniu pracy,

- **Pozostałymi źródłami powstania pożaru na terenie: Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5 mogą być:**
 - przechowywanie i gromadzenie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą nagrzać się powyżej 100°C,
 - dokonywanie przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznej, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej oraz naprawianie uszkodzonych bezpieczników elektrycznych przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji zawodowych,
 - przechowywanie cieczy palnych w nieszczelnych naczyniach, niezabezpieczonych przed stłuczeniem,
 - wykonywanie prac spawalniczych lub cięcia metali (prac niebezpiecznych pożarowo) w sposób niezgodny z przepisami, bez należytego zabezpieczenia,
 - **podpalenia**, jako celowe działanie człowieka,
 - uderzenia pioruna,
 - pożary jako następstwa innych miejscowych zagrożeń.

6.2. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

Szczególne znaczenie na szybki rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru w obiekcie ma nagromadzenie materiałów palnych. Materiały te, w szczególności olej opałowy w składzie opału i pomieszczeniu kotłowni, elementy wyposażenia pomieszczeń administracyjnych, zaplecze socjalne poszczególnych pokoi stanowią największe zagrożenie pożarowe w budynku. Rozprzestrzenienie się pożaru zależy także od czasu jaki upłynął od jego zauważenia, a także umiejętności zadziałania personelu podręcznym sprzętem gaśniczym, co spowoduje niedopuszczenie do rozprzestrzenienia się pożaru oraz może zapobiec konieczności ewakuacji osób. Pożar może się także rozprzestrześć poprzez wszelkie otwory, także okienne poprzez które może przerzucić się na wyższe kondygnacje lub na dach obiektu. Także drzwi, które nie posiadają wymaganej klasy odporności ogniowej mogą stanowić niebezpieczeństwo szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru.

Dokonana analiza przeznaczenia obiektu, warunków budowlanych i ewakuacyjnych oraz przygotowania obiektu do działań ratowniczo – gaśniczych wskazuje, że obowiązek przestrzegania przepisów przeciwpożarowych nabiera ogromnego znaczenia. Od odpowiednio stosowanej profilaktyki pożarowej często zależy, czy dochodzi do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

6.3. Na terenie Urzędu Gminy w Kochanowicach zabrania się wykonywania następujących czynności:

- używania ognia otwartego i palenia tytoniu,
- używania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych, zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 5 cm od żarówki,
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na palnym podłożu, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącej ewakuacji,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- uniemożliwianie, utrudnianie dostępu do gaśnic przenośnych, hydrantów wewnętrznych, wyjść ewakuacyjnych oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- wrzucania do koszy niedopałków papierosów, zapalek itp.,
- ustawiania bez zabezpieczenia niepalnymi podstawkami, tj. płytkami kamiennymi, itp. wszelkich grzałek,
- pozostawiania włączonych urządzeń elektrycznych bez nadzoru,
- przechowywania i gromadzenia materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się powyżej 100 C,
- naprawiania bezpieczników elektrycznych oraz ingerowania w instalację elektryczną sposobem gospodarczym,
- przechowywania poza odpowiednimi magazynowymi pomieszczeniami materiałów i płynów łatwopalnych oraz płynów żrących,
- wykonywania prowizorycznych instalacji elektrycznych,
- przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo w pomieszczeniach ogólnie dostępnych,
- prowadzenia prac remontowo – budowlanych w sposób umożliwiający powstanie pożaru, bez uzyskania zezwolenia zarządzającego obiektem na ich prowadzenie,
- eksploatacji instalacji i urządzeń, których stan techniczny przyczynić się może do powstania pożaru lub jego rozprzestrzenienia,
- używania sprzętu pożarniczego do celów innych niż pożarowe.

6.4. Na terenie przyległym do obiektu zabrania się:

- rozgrzewania smoły i innych materiałów za pomocą otwartego ognia, w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, lub przyległego składowiska z materiałami palnymi,
- spalania śmieci i odpadów w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych,
- składowania wszelkich materiałów i pozostawiania pojazdów na drodze dojazdowej prowadzącej bezpośrednio do obiektu,
- prowadzenia prac remontowo – budowlanych na zewnątrz obiektu w sposób utrudniający podjęcie działań ratowniczo – gaśniczych i ewakuacji.

7. Wyposażenie budynków w instrukcje, oznakowania, gaśnice przenośne i pozostałe instalacje

Budynek Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5 powinien być wyposażony w:

- wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru – umieszczone w widocznym miejscu,
 - instrukcję prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych,
 - oznakowania dróg, wyjść i kierunków ewakuacji,
 - oznakowanie miejsc usytuowania gaśnic przenośnych, miejsca na klucz do wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z: **PN-EN ISO 7010:2012.**
 - oznakowanie miejsca usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu zgodnie z: **PN-EN ISO 7010:2012**
- Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa
- gaśnice przenośne stosownie do kategorii zagrożenia ludzi ZL, tj. w jedną jednostkę sprzętu o masie środka gaśniczego co najmniej 2 kg (lub 3 dm³) w postaci gaśnic proszkowych A, B, C, na każde 100 m² powierzchni budynku, (zgodnie z projektem 4 kg na każde 100 m²).

TELEFON ALARMOWY 112	
	998
	997
	999
	986
POGOTOWIE	
 GAZOWE	992
 WODNOCIAŚWONE	994
 CIEPŁOWNICZE	993
 ENERGETYCZNE	991
 DZWIKOWE	
	DROGOWE

[illegible]

Przy rozmieszczaniu gaśnic przenośnych w budynkach należy stosować następujące zasady warunkujące jego użycie w każdym czasie:

- sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych, widocznych, przy wejściach, przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- oznakowanie miejsc usytuowania gaśnic przenośnych oraz hydrantów wewnętrznych zgodnie z PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona Przeciwpożarowa, sukcesywnie wymieniane na symbole graficzne z: PN-EN ISO 7010:2012.
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 metr,
- gaśnice należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródła ciepła,
- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m.

7.1.Wymagania dla instalacji w budynku

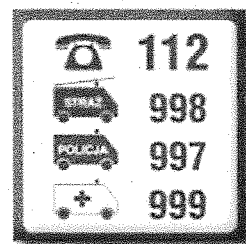
Wszelkie instalacje i urządzenia techniczne należy utrzymywać oraz użytkować w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać przeglądom i konserwacji. Dotyczy to w szczególności:

- **instalacji elektrycznej** – której kontrola stanu technicznej sprawności powinna być wykonywana zgodnie z przepisami, tj. **co 5 lat** w odniesieniu do skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej i rezystancji uziemień roboczych,
- **instalacji odgromowej** – której kontrola stanu technicznej sprawności powinna odbywać się nie rzadziej niż **co 5 lat** lub w przypadku przebudowy,
- **instalacji kominowej (wentylacyjnej i spalinowej)** - której kontrola stanu technicznej sprawności powinna odbywać się **raz na rok**. Zanieczyszczenia z przewodów spalinowych należy usuwać co najmniej dwa razy w roku, natomiast z przewodów wentylacyjnych – co najmniej raz w roku,
- **gaśnic przenośnych** - których dopuszczenie do stosowania powinno być udokumentowane stosownym świadectwem dopuszczenia, a częstotliwość kontroli zgodna z zaleceniem producenta. Natomiast czynności konserwacyjne powinny być wykonane zgodnie z PN-92/M-51079/02, PN-92/M-51079/04 oraz PN-92/M-51079/05- **ustala się jeden raz w roku w miesiącu sierpniu**.

8. Zasady postępowania na wypadek pożaru – instrukcja alarmowania

Instrukcja alarmowania w przypadku powstania pożaru, telefony alarmowe

- Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
 - ✓ osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki,
 - ✓ personel obiektu,
 - ✓ Państwową Straż Pożarną tel. **998** lub **112**
- Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić dowolnego telefonu,
- Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
 - **gdzie się pali** - dokładny adres nr budynku, jego rodzaj i nazwę,
 - **co się pali** – np.: pomieszczenie magazynowe, kotłownia, pokój, itp.
 - **czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego** (czy w budynku przebywają ludzie),
- Należy podać swoje **imię i nazwisko** oraz **nr telefonu** z którego dzwonimy.
- Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego, odłożyć słuchawkę i poczekać na ewentualne sprawdzenie.
- Równocześnie ze zgłoszeniem należy:
 - Udzielić pomocy osobom poszkodowanym lub zagrożonym.
 - W miarę możliwości dokonywać ewakuacji mienia
 - Zabezpieczyć mienie ewakuowane przed osobami postronnymi.

UWAGA: NIE RYZYKUJ ŻYCIA DLA RATOWANIA MIENIA

Równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić dogaszenia pożaru za pomocą **podręcznego sprzętu gaśniczego** będącego na wyposażeniu obiektów w miejscach oznakowanych:

- **Gaśnic**
- Należy wyłączyć dopływ energii elektrycznej **głównym przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu**.

Wodą nie wolno gasić pożarów urządzeń elektrycznych będących pod napięciem oraz cieczy łatwopalnych.

9. Instrukcja prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych

Prace niebezpieczne pożarowo związane z użyciem ognia otwartego wykonywane wewnątrz budynku, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru.

Przy wykonywaniu takich prac, jak spawanie i cięcie za pomocą palnika gazowego lub spawarki elektrycznej, nagrzewanie i rozmrażanie przy pomocy ognia otwartego należy **przestrzegać następujących zasad:**

- pomieszczenia lub miejsca, w których mają się odbyć prace należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów,
- palne przedmioty należy w przypadku wykonywania prac spawalniczych odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych,
- jeżeli powyższy warunek nie może być spełniony, wszelkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków spawalniczych przez osłonięcie np. kocami przeciwpożarowymi, arkuszami blach lub w inny skuteczny sposób,
- przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych,
- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przeLOTowe instalacyjne, kablowe, itp. należy je uszczelnić materiałami niepalnymi celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń,
- wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z izolacją palną powinny być zabezpieczone przez rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi,
- wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonywano prace przy użyciu substancji łatwo zapalnych jest **zabronione**,
- w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe,
- kontrolę, o której mowa powyżej należy ponowić po upływie czterech, a następnie ośmiu godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych,
- wyniki kontroli powinny być odnotowane w książce kontroli prac spawalniczych,
- prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.

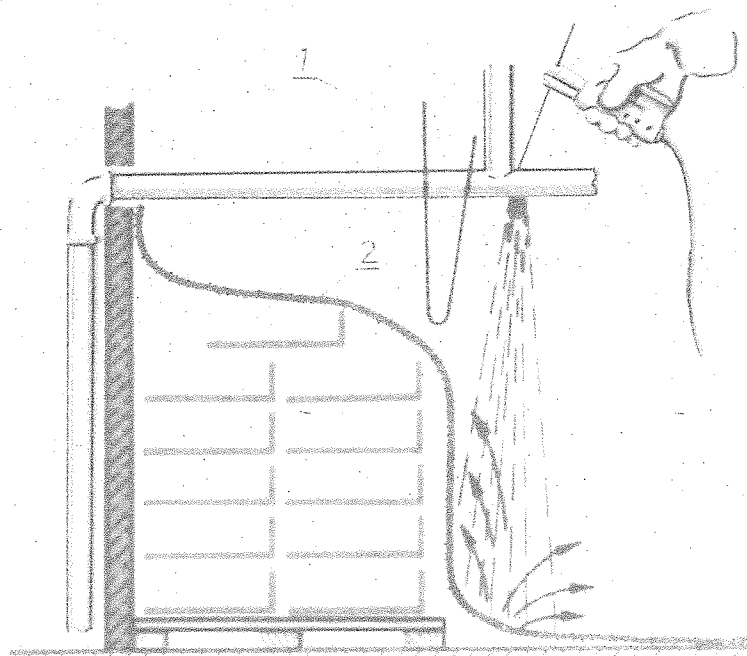
Zarządzający obiektem jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniem pożarowym występującym w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem, mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru.

W związku z powyższym należy:

- dokonać komisyjnie oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu nie dopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru,
- sporządzić protokół zabezpieczenia pożarowego prac spawalniczych wg wzoru (załącznik nr 3),
- po wykonaniu zaleconych zabezpieczeń wydać pisemne zezwolenie na prowadzenie prac spawalniczych wg wzoru (załącznik nr 4),

Sprzęt używany do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

9.1.Sposoby zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych

Rysunek 9 Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych nr 1

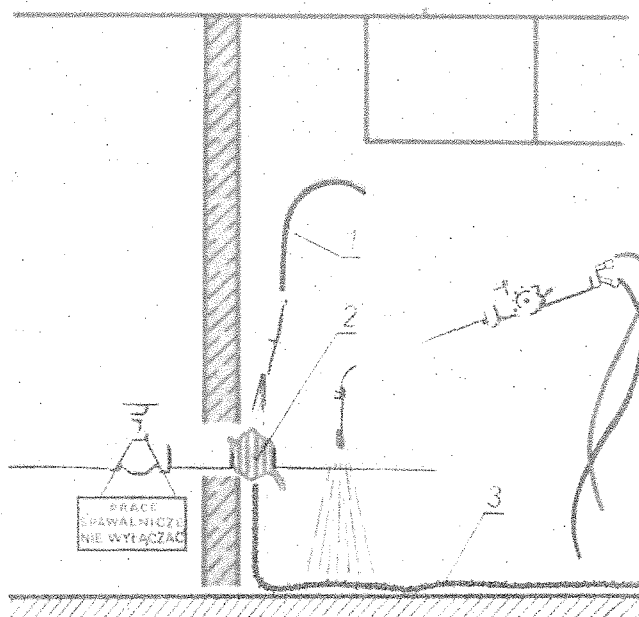
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:

- 1 - ekran z blachy,
- 2 - koc gaśniczy.

**Rysunek 10 Zabezpieczenie prac
pożarowo niebezpiecznych nr 2**

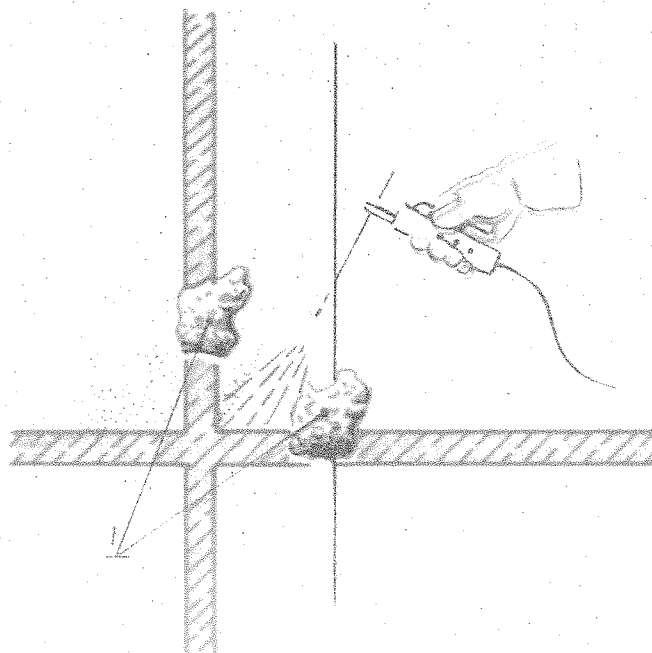
Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić:

- 1-przewód doprowadzający wodę,
- 2-zwoje sznura z włókna niepalnego,
- 3-koc gaśniczy.

**Rysunek 11 Zabezpieczenie prac
pożarowo niebezpiecznych nr 3**

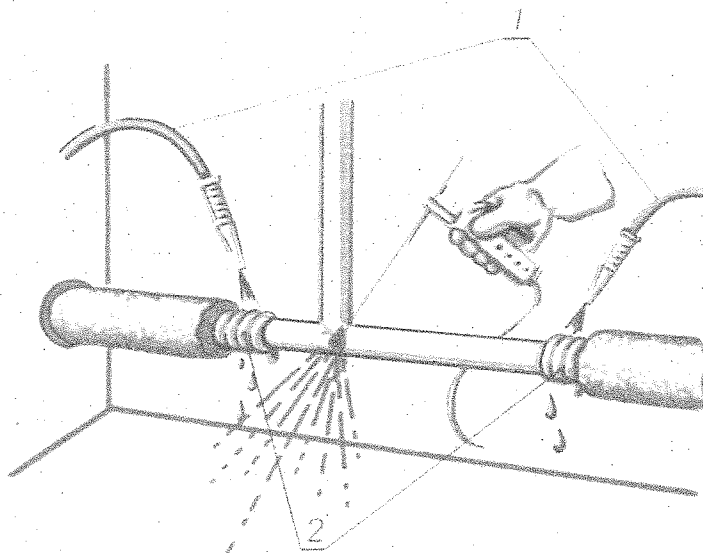
Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału tak, jak w punkcie 1 na rysunku.

**Rysunek 12 Zabezpieczenie prac
pożarowo niebezpiecznych nr 4**

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku:

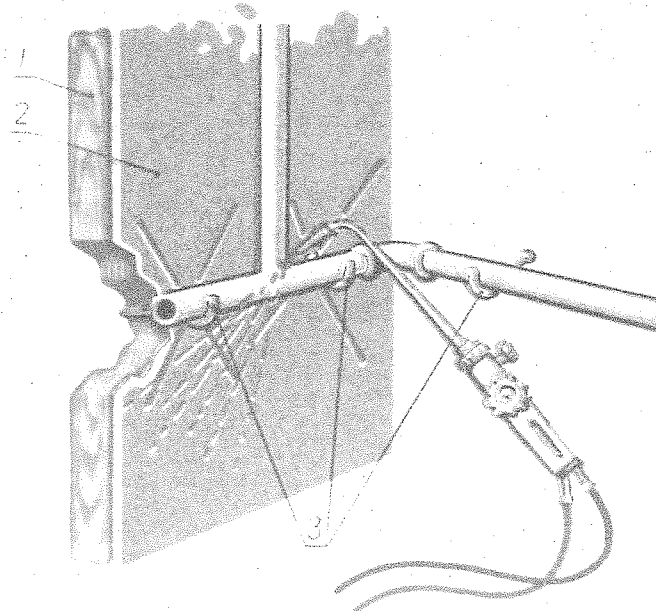
- 1 - przewody doprowadzające wodę,
- 2 - zwoje sznura z włókna niepalnego.

**Rysunek 13 Zabezpieczenie prac
pożarowo niebezpiecznych nr 5**

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa ciepłego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić:

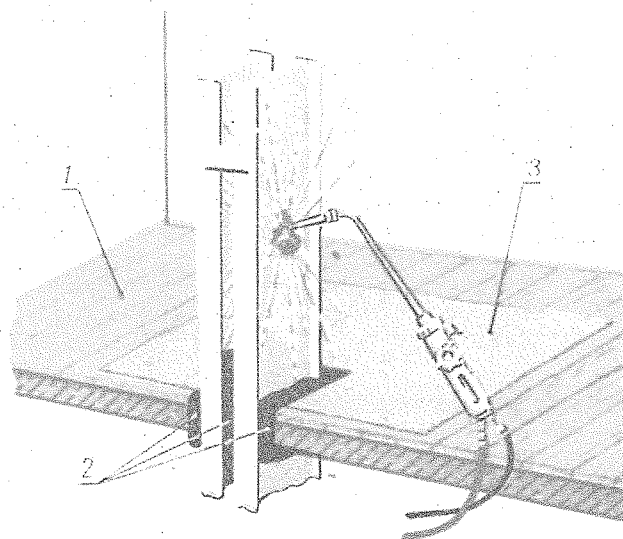
- 1-palna ścianka,
- 2-niepalna wykładzina,
- 3-haki podtrzymujące instalację

**Rysunek 14 Zabezpieczenie prac pożarowo
niebezpiecznych nr 6**

Sposób prawidłowego spawania
elementu metalowego konstrukcji
przechodzącego przez drewniany strop:

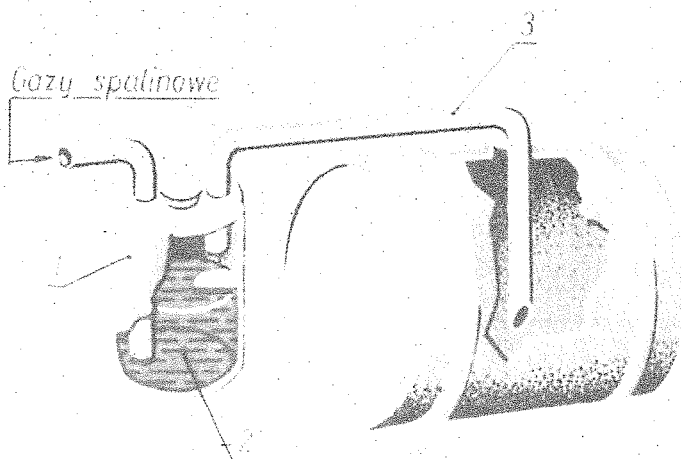
- 1-drewniany strop,
- 2-szczeliwo z materiału niepalnego,
- 3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy).

**Rysunek 15 Zabezpieczenie prac
pożarowo niebezpiecznych nr 7**

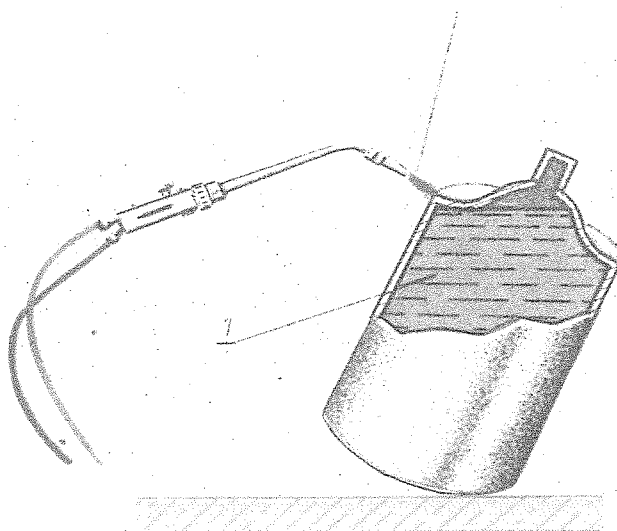
Cięte lub spawane pojemniki,
mogące zawierać gazy lub pary cieczy
palnych, należy przed przystąpieniem do
prac wypełnić gazem obojętnym, np.
gazami spalinowymi z silnika
samochodowego podawanymi przez
łapaczkę iskier:

- 1-łapaczka iskier,
- 2-woda,
- 3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

**Rysunek 16 Zabezpieczenie prac pożarowo
niebezpiecznych nr 8**

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą tak, jak na rysunku w punkcie 1.

10. Ustalenie rodzaju sprzętu gaśniczego oraz miejsca jego usytuowania

Na podstawie § 32-33 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010, nr 109, poz. 719) ustala się ilości, rodzaj i miejsce umieszczenia sprzętu gaśniczego w postaci gaśnic. Miejsce usytuowania gaśnic w **Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5** oraz rodzaj i ich typ zawiera:

- **Załącznik nr 1**

10.1. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

- Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników obiektów.
- Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- Gaśnicami proszkowymi można gasić urządzenia elektryczne będące pod napięciem do 1000 V zgodnie z zaleceniami podanymi przez producenta gaśnic.
- Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

10.2. Sposób użycia gaśnicy proszkowej

- Zbliżyć się z gaśnicą do źródła ognia.
- Wyciągnąć zawleczkę.
- Nacisnąć dźwignię zaworu.
- Skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru z odległości ok. 2 m.

GAŚNICE PROSZKOWE – 1

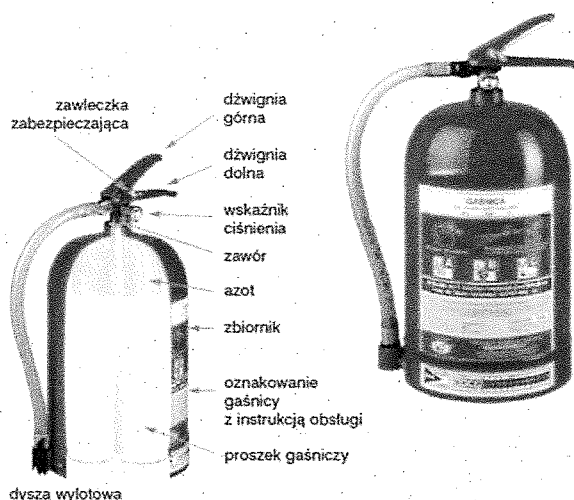
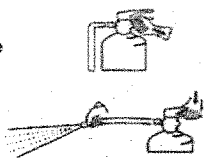
Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

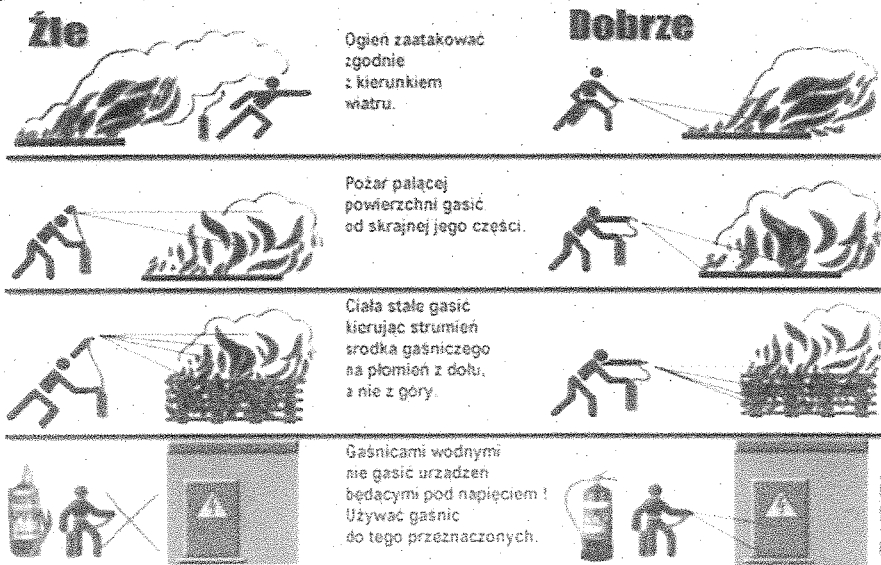

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie
2. Wyjąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego

10.3. Kontrola i konserwacja gaśnic

- Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz na rok lub zgodnie z zaleceniami producenta.
- Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.
- Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.
- Okresowa kontrola sprzętu ppoż. powinna odbywać się **nie rzadziej niż raz w roku.**

11. Zasady zaznajamiania użytkowników obiektu z postanowieniami IBP oraz uwagi końcowe

Przyjęty do pracy pracownik powinien być wstępnie zaznajomiony z przepisami przeciwpożarowymi zawartymi w niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego podpisując stosowne oświadczenie (**załącznik nr 2**) - *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J.t.: Dz. U. z 2016 r., poz. 191; sprost.: Dz. U. z 2016 r., poz. 298–Art. 4 ust. 1 pkt. 6).*

Pracownik powinien być objęty szkoleniem rozszerzonym, z uwzględnieniem następującej tematyki:

- ogólne informacje na temat pożaru, spalania oraz ochrony przeciwpożarowej,
- zagrożenie pożarowe budynków, przyczyny powstawania i rozszerzania się pożarów,
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zasady postępowania pracowników w wypadku powstania pożaru,
- rodzaje, rozmieszczenie i obsługa podręcznego sprzętu gaśniczego,
- sposoby ewakuacji pracowników z przedmiotowych budynków, w przypadku powstania pożaru.

Szkolenie wg tematyki podanej powyżej powinno być powierzane osobie legitymującej się bardzo dobrą znajomością zagadnień ochrony przeciwpożarowej, mającą odpowiednie kwalifikacje i kompetencje (Inspektor ppoż. obiektu, sporządzający IBP).

12. Definicje

BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE - stan eliminujący zagrożenie dla życia oraz zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

ZAGROŻENIE POŻAROWE - zespół czynników wpływających na powstanie i rozprzestrzenianie pożaru, a przez to na bezpieczeństwo życia ludzi, zwierząt i mienia.

POŻAR - jest to niekontrolowany proces spalania materiałów palnych w miejscu do tego nie wyznaczonym.

INNE MIEJSCOWE ZAGROŻENIE - inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne) stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

PRACE NIEBEZPIECZNE POŻAROWO - są to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu (prace nie wchodzące w zakres procesu technologicznego np. prace remontowo – budowlane).

MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE POŻAROWO - są to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55 C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21 C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200 C oraz materiały mające skłonność do samozapalenia.

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

ZAGROŻENIE WYBUchem - to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra), łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalenia) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

STREFA ZAGROŻENIA WYBUchem - to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.

SPRZĘT I URZĄDZENIA RATOWNICZE - to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia, związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.

TECHNICZNE ŚRODKI ZABEZPIECZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH - to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.

STREFA POŻAROWA - to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

ODPOWIEDNIE WARUNKI EWAKUACJI – to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno - organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

13. Zakończenie. Podmiot opracowujący Instrukcję

1. Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej **raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. Następna **aktualizacja przypada na sierpień 2019 roku**.
2. Instrukcja obowiązuje na terenie Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5 po zatwierdzeniu przez Wójta Gminy Kochanowice będącego jednocześnie zarządcą obiektu.
3. Przepisy przeciwpożarowe ogólne regulują wszelkie sprawy związane z ochroną przeciwpożarową nie ujęte w powyższym opracowaniu.
4. Przedmiotowe opracowanie **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Budynku Urzędu Gminy w Kochanowicach przy ul. Wolności 5** zawiera 42 strony oraz 10 załączników.
5. Instrukcja została opracowana przez firmę **DAW – POŻ**.

DAW-POŻ
Dawid Burzyk
42-700 Lubliniec, ul. Wojska Polskiego 1/25
NIP: 575-185-70-66 REGON: 363018465
Tel: 888-723-235

inż. Dawid Burzyk
Nr Dyp. Technik Pożarnictwa
T/20000395/12

.....
Pieczęć firmy

.....
pieczęć sporządzającego IBP